ԵԷՏԻՆՃԻ ՍԵՂՆԷ — ՆՈՒՄԵՐՕ—317—ՃՈՒՄԱՍ ԷՐԹԷՍԻ— 17 —ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ—1859

ՄԷՃՄՈՒԱՔԼ

ՀԱՅԱՏԻՍ

Իշպուռ Մէճմուայը Հ.ամասոս, հէր հաֆթա Ճու�մաա Էրթեսի կիւնէրի տաղթ ըլաճագ սրբ։

Սենէսի բէշին օլարագ • Գայիմէ		150	ղուրուշ։
Ալթը այլըղը քէղալիք	»	80	»
Իւչ այլըղը քէղալիք	»	40	»
Վէ պիր նուսխէսուս		3 1/2	

Տաշրաշար իշիւն պէհէր նուսխէսուհա փոսթ ախատնէ նիղամը մուճիպինճէ իւճրէթ ալընաճաղը խասաթէթէն պէյան օլունուր։

Իլանթրն պէհէր սրբասը պիր տէֆթէրգ 80 փար։
Իքի տէֆա իշիւն պէհէր տէֆտրնա . . 60 »
Իւչ տէֆա իշիւն պէհէր տէֆտրնա . . 40 »
Իւչ տէֆտան զիատէ օլան, վէ ղայէթ ուզուն իլանթի իշիւն այրրճա բաղարլըգ օլունուր։
Տաշրատան կէչէն մէքթուպ վէ իլանթրն բոսթա մէասրիֆլէրի, կէ ծնտէրէնդէրին իւզէրինէ օլսու զուսպու մահալէ պէյան օլունուր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԷԼԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷ ՄԷՎԱՏՕԷ ՆԱՖՈՒՍՅԷ ՍԱՅՅՈՒԲԷՅԷ ՄՈՒՈԹԱԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 17 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Կէչէն շէհրը Ռէպիլ էվվէլին եի-կիրմի պիրինճի սալը կիւնիւ թէպէտ-միւլիւ սէտարէթը իւզմայէ տայիր, սահիֆէ բիրայը սուսուր օլան Խաթ-թը Հիւմայունու հաղրէթը Բաթի-շահինին սիւրէթը միւնիֆէսի տիր։

Պէնիմ վէղիրի մէալիսէմիրիմ Մէ-հէմմէտ բաշա։

Ալի բաշանին պու քէրէ ինֆի-սալի վըգուինէ մէպնի խրտմէթը սէտարէթին ախէր պիր զաթէ իհա-լէսի լազըմ կէլէրէք միւգթէզայը տի-բայէթ վէ ֆէթանէթին իւզրէ, մէ-սալէսի տէվլէթը Ալիսէ միվլին հիւ-նիւ բույէթ վէ թէսվիսէսինէ սայ վէ զայրէթ խէՃէյին մէՃզում պուլուն-տուզուն, խրտմէթը Ճէլիլէյի մէգքիւրէ իհտայի լիագաթինա թէվ-Ճիհ վէ իհալէ գըլընմըշ օրմասը իլէ, տայրը վիւքէլայը տէվլէթը Ալիսէ իլէ պիր իթթիհատ քեաֆֆէյի մէհամը սալթանաթը սէնիյէ միվլին պէր վէֆ-գը մաթլուպ հիւնիւ թէսվիսէսինէ սըղգաթ վէ իհթիմամ խրէյէսին։ Բապպիմիզ Թաալա վէ Թագատաէս հաղրէթլէրի հէր հալտէ թէվֆիգա-թը սամէտանիյէսինէ մազհար պույ-յուրա, ամին։

ԻՌԱԼԻԱ ԴԷՍԱԼԷՀ

Թէլէղրաֆ խաբէրի, Մարսիլիա հոկտեմբեր 24։ Ցուրիքատ Իթալիա իշիւն վագի օլան միւքեալէմէ մէՃ-լիսինատ Ֆրանսա վէ Աւսթրիա պէյ-նինատ միւսալէհէ ահանամէսի իմզա օլունմուշ տուր։

Ֆրանսա զաղէթալէրի եագընտա Գոնկրէսսո մէՃլիսինին ագա օլունա-ճաղընը տախի խաբէր վերիրլէր։

Ինկիլիզ զաղէթալէրի Ինկիլիզ տէվ-լէթինին պու Գոնկրէսսոյա տախիլ օրմասընը ճայիզ կէօրմէզլէր։

Պաղը բիվայէթէ տախի նազարէն պու Գոնկրէսսո մէՃլիսինին ագը տահա չօգ վագթ ուզանապիլէճէք տիր։

Պալատէ մէզքիւր խաբէրլէրէ նազարէն, Իթալիա մէսէլէսինին պիր գըսմը, եանի Աւսթրիա իլէ Ֆրան-սանընն ուզաշմասը քի պիզճէ մէսէլէ-նին էն աղը վէ էն միւշքիլ թէրա-ֆը տը, մուվաֆֆագխէթլէ թէսվիյէրէզիր օրմուշ տուր։

Կէրիտէ գալը Իթալիանընն սայիր մէսալիհի, եախոտ մէսէլէնին տիկէր գըսմը, քի հալա մախսուսթխէթ ի-չինատ կիպի տիր։

Տուգալըգլարընն սահիհ հալի, տօղրուսունու սէյլէյէճէքսէք հէ-նիւզ քիմսէյէ մալիւմ տէյիլ տիր։ Պու պապատ շու միւթալաա կէլիր խաթրըմըզա քի, հէր միլլէթին պա-շընա կէլմիշ պիր հալ օլուպ իշիթիլ տիքատէ, իսկեաթը վէ թէֆէքքիւ-րիւ գօլայ տրբ։

Հիւքիւմէթ մատատէսի էօյլէ պիր մէսէլէ տիր քի, ալթը պին սէնէլիք տիւնեա հալեա հալը խտէմէմիշ տիր, վէ պէլքիմ պիր ալթը պին սէնէ տա-հա հալ օրմայաճագ տրբ, պունուն պաշընա թքի գըսմը վար պիրիսի հիւքիւմէթի ալահատան պիլիպ, տիւ-նեա հիւքմատարլարընը ալահ վէքիլի կիպի թանրմագ լազըմ կէլիր, պունը-լարա տօղունմագ հուգուգու իլա-հիյէյէ տօղունմագ տրբ։ Իրագրն վագթլարա կէլէնէտէք տիւնեանընն ումումիսի պու թարզ հիւքիւմէթ-լէ իտարէ օրմուշ տուր։ Հիւքիւ-մէթին գըսմը տիկէրի, հիւքիւմէթի ահալիսէն պիլիպ, հիւքմատարը ահա-լինին վէքիլի թանրը, օ հալտէ հիւ-քըմատարա տօղունմագ հուգուգու իլահիյէյէ տօղունմագ օրմայընը, իլա պիր հուգուգու ինսանիյէյէ տօղուն-մագ տրբ, վէ ինսան եանի ինսան ճէմիսէթի վէ եա պիր միլլէթ պէյ-լէ պիր ինսանատան մէվզու պիր հիւ-քիւմէթէ տօղունա պիլիր գըյաս օ-լունուր։

Պու թարզ հիւքիւմէթ էվայիլտէ տէ էօգ տէյիլ իսկ տէ շիմտիլէրտէ տահա զիյատէ չօղալմայա պաշլամըշ տրբ։

Ինսանլարըն պահթոզըզընատան ի-շին սահիհի եանի հէր սահիհլիք կիւնէշ կիպի աշքեաբ կէօրիւլիւր վէ թանրլըր շէյ տէյիլ տիր, չօգ տէ-ֆա սահիհ եալան էերինէ վէ եալան սահիհ էերինէ կէչիպ, եալան պիր շէյէ եիւզէրճէ սէնէլէր սահիհ կի-պի ինանըմըշ, վէ սահիհ պիր շէյ եիւզէրճէ սէնէլէր եալան կիպի բէատ օլունմուշ տուր։ Տիւնեանընն տէօնարիյիւնիւ քի պու կիւն էլմիզ իլէ չէվիրիսօր կիպի սահիհ պիլիրիզ պունճա ալիմլէր տէօնմէզ տէյի խ-պաթ իթմէտիլէրմի, պիւթիւն տիւ-եատա պէյլէ ինանմատըմը, պինլէր-ճէ սէնէ պունա էմմալ տահա նէլէր վար։

Իշթէ տիւնեանընն հուգուգ վէ բօլիթիկա իշլէրինատ տախի էօյլէ մէսէլէլէր վար քի, քիմի շէյլէ կէօ-րիւր քիմի պէյլէ կէօրիւր։ Իսկի հալ կէօրէնլէրի էսկի հալտէն չը-գարմագ բէք կիւճ պիր մէսէլէ տիր։ Էնէնի հալ պիլէնլէր, քէնտի պիլ-տիքլէրինի եիւրիթմէլէրի, պուսա էվվէլքինատն զօլայ շէյ տէյիլ տիր։

Բէնտի պիլտիքլէրինի պիրէր սա-հիհլիք կիպի պիլիպ, պու սիւբէթլէ պիրի պիրինէ չաթըշըրլար, գավկա, նիզա, գան, աթէշ, վէ սայրըբ պէյնլէրինատ ճէվէլան իթթիֆաքէն օղրան, քիմ գազանը, զանն օլուն-մասըն քի տայիմա սահիհլիք գազա-նը, իլա օսանմայան վէ պըգմայան, պու պապատ եէնիլէրին հալի իֆրաթ կիւճաիւր։ Թազէ պիր ֆիտանընն պին եըլըգ ազաճա գարշը գօմայա պէն-զեր, պին եըլըգ ազաճ նէ գատար չիւրիւք վէ քէօհնէլէնմիշ օլա, եինէ քէօքիւ գալընն վէ քէօլէսի ճէսիմ տիր, պունուն մուզայիրի Թազէ պիր ֆիտանընն օ հալէ կէլմէսի չօգ գազա պէյա վէ ֆէլսաֆէթլէրտէն կէչմէյէ միւհթաճ տրբ։ Ինսան վէ հէր ինսան կէրչէքլիսէ մայիլ տիր, լաքին կէրչէքլիսի էլէ կէչիրմէք զահմէթինէ հէր ինսան թահամմիւլ իտէմէզ վէ պու թահամմիւլսիզ գըթլըզը, վագթի կէչիրճէ ալնաշըլըր։ Նէ զամանն պիր ճէմիսէթ պիր կէրչէքլէին թահսիլինէ գալգըշըր, իսկեթատա նէ վարիսէթ կէօզիւքիւր կէօզիւնէ նէ ճաննէ ֆամիլեա։ պու խահիշ վագթի կէչիրճէ պաշտար թէնղիլ պուլմայա իլք սէվատատ պիւթիւն վարիսէթի-նի թելէֆ իտէճէք քիմսէսէն սօզրա պիր մանկրը ալամասըն, պիւթիւն գանընը տէօքէճէք քիմսէ սօզրատան թէրլէմէսինի պիլէ իսթէմէզ։ Ֆա-միլեատան այրըլաճագ օլան հավլա-քեար քէտիսինի պիլէ եանընատան այրմագ իսթէմէզ։ Իշթէ Իթալիան-լար հաղգընատա տախի շիմտիքի հալ-տէ պու միւթալաալէր օրմագատա տրբ։ Իթալիանլար քէնտիլէրինի խօտ պէ խօտ իտարէյէ գալգըշըպ, քի քէնտիլէրինճէ պիր ազիմ սահիհլիք տիր, պու ուզուրա գան, ճան, մալ ֆէտա իտէճէքլէր իտի, վէ իթթիլէր տէ, լաքին նէ զաման իտարէնին կիւճլիքլէրի, մասրաֆլարը վէ թէ-լաշլարը տաղլար կիպի էօնէրինէ եը-զըլըր իսկ, օ վագթի էվվէլքի խա-հիշ վէ թահամմիւլ գալմայաճագ տրբ, վէ պունուն ուճուտա գօրմուշ տուր տէյէն բէք չօգ տուր։ Պիր սա-հիհլիքին պիլինմէսի եախոտ վիճուտ կէլմէսի իշին, ճէպինէն բարատը էքսիք օրմաղա բաղը օլան քիմսէ զէ-մանէտէ բէք ազ տրբ։ Դուսուրուտա հա քէղա, պու հալէ նազարէն Իթա-լիանլարը տախի շու եէնի ուսուլ պաշա չըգարմագլարը, եանի պու ուսուլի միհնէթ մէշագաթ վէ մէ-սարիֆինէ սօնունա գատար տայա-նաճագլարը իֆրաթ շիւպհէլի տիր տէյինէր քէզալիք չօգ տուր։ Իմմի պունու էսաս խտէրէք, էքսերի տէվ-լէթլէր, Իթալիա ահալիսինէ ումու-մէն վէ եէնիտէն պիր բէյ սիվալ իթ-մէք էֆքեարընա զահիպ օրմուշլար տրբ, շու մէմուլ իլէ քի, ահալի Ի-թալիա, ախէր շէյլէրտէ կէօրիւլ-տիւյիւ միսիլլիւ, պու եէնի հալտէն տախի օսանըպ իհթիմալ տրբ էսկի տուգալարընը թէքրար մաթլուպ ի-տէրլէր։

Շուբասընը տախի պէյան իտէրիզ վէ պու տախի ահալիլէրէ պէօյիւք նասիհաթ տրբ։ Նէ զաման պիր ա-հալի խօշնուտսուզլուզունատան նաշի խաթրըմըզա քի, հէր միլլէթին պա-շընա կէլմիշ պիր հալ օլուպ իշիթիլ տիքատէ, իսկեաթը վէ թէֆէքքիւ-րիւ գօլայ տրբ։

Հիւքիւմէթ մատատէսի էօյլէ պիր մէսէլէ տիր քի, ալթը պին սէնէլիք տիւնեա հալեա հալը խտէմէմիշ տիր, վէ պէլքիմ պիր ալթը պին սէնէ տա-հա հալ օրմայաճագ տրբ, պունուն պաշընա թքի գըսմը վար պիրիսի հիւքիւմէթի ալահատան պիլիպ, տիւ-նեա հիւքմատարլարընը ալահ վէքիլի կիպի թանրմագ լազըմ կէլիր, պունը-լարա տօղունմագ հուգուգու իլա-հիյէյէ տօղունմագ տրբ։ Իրագրն վագթլարա կէլէնէտէք տիւնեանընն ումումիսի պու թարզ հիւքիւմէթ-լէ իտարէ օրմուշ տուր։ Հիւքիւ-մէթին գըսմը տիկէրի, հիւքիւմէթի ահալիսէն պիլիպ, հիւքմատարը ահա-լինին վէքիլի թանրը, օ հալտէ հիւ-քըմատարա տօղունմագ հուգուգու իլահիյէյէ տօղունմագ օրմայընը, իլա պիր հուգուգու ինսանիյէյէ տօղուն-մագ տրբ, վէ ինսան եանի ինսան ճէմիսէթի վէ եա պիր միլլէթ պէյ-լէ պիր ինսանատան մէվզու պիր հիւ-քիւմէթէ տօղունա պիլիր գըյաս օ-լունուր։

Պու թարզ հիւքիւմէթ էվայիլտէ տէ էօգ տէյիլ իսկ տէ շիմտիլէրտէ տահա զիյատէ չօղալմայա պաշլամըշ տրբ։

Ինսանլարըն պահթոզըզընատան ի-շին սահիհի եանի հէր սահիհլիք կիւնէշ կիպի աշքեաբ կէօրիւլիւր վէ թանրլըր շէյ տէյիլ տիր, չօգ տէ-ֆա սահիհ եալան էերինէ վէ եալան սահիհ էերինէ կէչիպ, եալան պիր շէյէ եիւզէրճէ սէնէլէր սահիհ կի-պի ինանըմըշ, վէ սահիհ պիր շէյ եիւզէրճէ սէնէլէր եալան կիպի բէատ օլունմուշ տուր։ Տիւնեանընն տէօնարիյիւնիւ քի պու կիւն էլմիզ իլէ չէվիրիսօր կիպի սահիհ պիլիրիզ պունճա ալիմլէր տէօնմէզ տէյի խ-պաթ իթմէտիլէրմի, պիւթիւն տիւ-եատա պէյլէ ինանմատըմը, պինլէր-ճէ սէնէ պունա էմմալ տահա նէլէր վար։

Իշթէ տիւնեանընն հուգուգ վէ բօլիթիկա իշլէրինատ տախի էօյլէ մէսէլէլէր վար քի, քիմի շէյլէ կէօ-րիւր քիմի պէյլէ կէօրիւր։ Իսկի հալ կէօրէնլէրի էսկի հալտէն չը-գարմագ բէք կիւճ պիր մէսէլէ տիր։ Էնէնի հալ պիլէնլէր, քէնտի պիլ-տիքլէրինի եիւրիթմէլէրի, պուսա էվվէլքինատն զօլայ շէյ տէյիլ տիր։

Բէնտի պիլտիքլէրինի պիրէր սա-հիհլիք կիպի պիլիպ, պու սիւբէթլէ պիրի պիրինէ չաթըշըրլար, գավկա, նիզա, գան, աթէշ, վէ սայրըբ պէյնլէրինատ ճէվէլան իթթիֆաքէն օղրան, քիմ գազանը, զանն օլուն-մասըն քի տայիմա սահիհլիք գազա-նը, իլա օսանմայան վէ պըգմայան, պու պապատ եէնիլէրին հալի իֆրաթ կիւճաիւր։ Թազէ պիր ֆիտանընն պին եըլըգ ազաճա գարշը գօմայա պէն-զեր, պին եըլըգ ազաճ նէ գատար չիւրիւք վէ քէօհնէլէնմիշ օլա, եինէ քէօքիւ գալընն վէ քէօլէսի ճէսիմ տիր, պունուն մուզայիրի Թազէ պիր ֆիտանընն օ հալէ կէլմէսի չօգ գազա պէյա վէ ֆէլսաֆէթլէրտէն կէչմէյէ միւհթաճ տրբ։ Ինսան վէ հէր ինսան կէրչէքլիսէ մայիլ տիր, լաքին նէ զաման իտարէնին կիւճլիքլէրի, մասրաֆլարը վէ թէ-լաշլարը տաղլար կիպի էօնէրինէ եը-զըլըր իսկ, օ վագթի էվվէլքի խա-հիշ վէ թահամմիւլ գալմայաճագ տրբ, վէ պունուն ուճուտա գօրմուշ տուր տէյէն բէք չօգ տուր։ Պիր սա-հիհլիքին պիլինմէսի եախոտ վիճուտ կէլմէսի իշին, ճէպինէն բարատը էքսիք օրմաղա բաղը օլան քիմսէ զէ-մանէտէ բէք ազ տրբ։ Դուսուրուտա հա քէղա, պու հալէ նազարէն Իթա-լիանլարը տախի շու եէնի ուսուլ պաշա չըգարմագլարը, եանի պու ուսուլի միհնէթ մէշագաթ վէ մէ-սարիֆինէ սօնունա գատար տայա-նաճագլարը իֆրաթ շիւպհէլի տիր տէյինէր քէզալիք չօգ տուր։ Իմմի պունու էսաս խտէրէք, էքսերի տէվ-լէթլէր, Իթալիա ահալիսինէ ումու-մէն վէ եէնիտէն պիր բէյ սիվալ իթ-մէք էֆքեարընա զահիպ օրմուշլար տրբ, շու մէմուլ իլէ քի, ահալի Ի-թալիա, ախէր շէյլէրտէ կէօրիւլ-տիւյիւ միսիլլիւ, պու եէնի հալտէն տախի օսանըպ իհթիմալ տրբ էսկի տուգալարընը թէքրար մաթլուպ ի-տէրլէր։

Շուբասընը տախի պէյան իտէրիզ վէ պու տախի ահալիլէրէ պէօյիւք նասիհաթ տրբ։ Նէ զաման պիր ա-հալի խօշնուտսուզլուզունատան նաշի հիւքիւմէթինի տէյիշտիրիր հէվ խօշ-նուտսուզլար զանն իտէրլէր քի հիւ-քիւմէթի տէյիշտիրտիքլէրի վէ եէ-նի պիր հիւքիւմէթ վաղ իթթիքլէրի հալտէ ճիւմլէսի խօշնուտ օլաճագ-լար, վուգուտաթ պունուն մուզայիրի-նի կէօսթէրիր, չինքի հիչ պիր հիւ-քիւմէթ եօգ տուր քի, ճիւմլէյէ խօշնուտ իտէ։ Օ վագթթ Թաճիզ օլանլար տախի, պագարլար քի, հիւ-քիւմէթի տէյիշտիրտիքլէրինատէն-տիլէրինէ պիր ֆայիտէ չըգմատը, վէ եալընըզ պիր գաչ քիշիյէ եարատը, իսկի հիւքիւմէթի տէյիշտիրտիքլէրի-նէ բիւշման օլուրլար, վէ եինէ էսկի-յի արարլար, պագալըմ Իթալիան-լարտա տախի պու հալ կէօրիւնէճէք մի։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԷՃՆԵՊԻՅԷ

ՖՐԱՆՍԱ։ Պիր միւտատէթտէն պէ-րիւ Ֆրանսա բիսպօբոսլարը քիլիսէ-լերտէ, վէ վաղարընտա Բաբա հաղ-ըսթլէրինին ճիսմանի հիւքիւմէթինէ տօղունուլմամասը հագգընտա, պիր թագըմ նասիհաթլարա գալգըշմիշ-լար տրբ քի, Ֆրանսա զաղէթալէրի-նին գավլինճէ բուհանիյէթտէն ը-գըզ, բօլնթիգա տայրսինէ կիրմիշ տիր։ Իսկի վագթլարտա օլսա, բիս-գոբոսլարը պու հարէքէթի իհթի-մալ տրբ քէնտիլէրինի տէվլէթճէ մու-հաֆէմէ օրմագ զայլէսինէ տիւշու-րիւր իտի, լաքին Նաբօլէոնուն մէզ-հէպէ վէ Բաբայա օլան բայէթի պու-շատէթի իլթիզամ իտէմէյիպ, ֆա-գաթ պիր գաչ տօգանագը լագըրտը իլէ հֆքեարընը պէյան իթմիշ տիր։ Շէօյլէ քի իմբէրատորու միւշարա-լէյհ Գօրտոյա աղիմէթ իթթիքատէ, օրանընը գարտինալ սէրբիսգոբոսու, քէնտիսինէ թէպրիքէ կէլմէյ հուգու-րունատա եինէ պու ճիսմանի հիւքիւ-մէթ թէլլինէ պատմըշ տրբ, օ վագթթ Նաբօլէոն գալպինատէն հիտատէթլէ-նիպ, ֆագաթ լէհճէսինի պօզմայըպ շու ճէվատը վերմիշտիր գարտինալ սէրբիսգոբոսա։

» Պու աղրը մէսէլէ իւզէրինէ ու-զուն լագըրտը իտէմէմ վէ շու գա-տար սէօյլէրիմ քի, Բաբայը (1849) տա թախթընա օթուրտան հիւքիւ-մէթ, եինէ Բաբանընն մէնաֆիի տա-հիհէսի իշիւն քէմալը հիւքիւմէթ վէ բայէթլէ, քէնտիսինէ պաղը իխթա-լար վէ նասիհաթլէր իտէպիլիր։

» Ֆրանսըզ ասքէրինին Բօմատան չըգատաղը եագընտը, չինքի օն սէ-նէտէն պէրիւ ասքէրիմիզ պու պէլտէ օլուպ, պունատան զիյատէ իգա-մէթինէ Լուբրոբա գայրը օրմաղ, ասքէրիմիզին պու վէճհ իլէ խուրուճ-ճինատէն, Բօմա հիւքիւմէթի ազ զայ-լէ վէ ազ ֆիւթուրա կիրիֆթար օր-մամըշ տրբ։ Այ վագտա ասքէրիմիզ

Թամատան չըգտրգուան սօղրա, Թամանըն պաշտնա կելեՃէք նէ՞ տիր. Ֆըթրէթ, վէ տէ հշէթ մի եօղսա ռուլհ վէ խսթիրահէթ մի. Իշթէ պու շըգալարը հեր քէս աղնայլը ֆէհմ իթմէլի տիր.

» Իշի պիլին քի պու ազըր մէսելէլերի հալը իթմէք իշիւն թէեենի վէ միւլահաղա լազըմ տըր, պէհհուտ շամաթալար իլէ շէուքա նէֆսանիյէթլէր մէյտանա չըգարմագ Ճայիզ տէյիլտիր, իմոի նիյաղ իթմէլիսինիզ հագգ թուալայա քի, կէրէք ահալիլերէ վէ կէրէք հիւքմառրարա ըշգ վէրիպ, իբիսի տախի հուգուգլարը-նը ագըլանէ գուլանընալար վէ վաՃիպէյի զիմմէթլէրինին պէցիքլիյինիւ թանըսընալար.

Իֆքեարը ամմէ պունու կէսթէրիր քի, Թամա մէմալիքինտէ պաղը թանղիմաթ վէ խալահաթ պուլմարդՃա, խուսուսի իլէ Ֆրանսըզ ասքէրի Թամատան չըգուըզը կիպի, նէ Թամանըն բահաթ կէօրէՃէյի վար, վէ նէ տէ Պոլօնիա էյալէթլէրինին թէքրար Թամա հիւքիւմէթինէ տախիլ օլաՃագլարը վար. տիկէր թէրաֆտան իշլէթիրիզ քի, Բաբա հիւքիւմէթինին պէցիլէ պիր թանղիմաթ վէ խալահաթ ի՛հտասընա ֆիքրի եօգ եախօտ հիչ օմմազսա զահիրտէ էյլէ կէսթէրիյօր. Տօղրուսու ալնաշըլէ մաղ պիր մէսելէ տիր պու. Իա Բաբա հիւքիւմէթինին շիմալիքի խտարէսի, տիւնեանդն էն ալա խտարէսի տիր, վէ օ վագըթ հեր տէվլէթ պու խտարէյէ պէնզէյիպ, ահալիսինի թաղեիգ իթմէլի, վէ նիհայէթ էՃնէպի ասքէրլէրի միլքինէ ՃէլՃ խաերէք անլէրի զոր իլէ զապթ իթմէլի, պու հալտէ թանղիմաթէ կիրէն տէվլէթլէրին ուսուլի եաղնը տըր. Իա եօղսա թանղիմաթ ուսուլի էն ալա ուսուլ օլուպ, օ վագրթ Թամա հիւքիւմէթի տախի Ճիմանի իշիւն պու ուսուլի գապուլ խտիւպ, էսկի ուսուլի պըրագմալը տըր, եօղսա կէօրիւնիւշէ նազարէն Իթալիա իշիւն բահաթ եօգ ուռուբ. լաքին տէվլէթլէրին Պոնկրէսսո մէՃլիսի շիւպհէսիզ ագտ օլունՃաղընտան, պըրագալամ քի պու միւշքիւլիւ օ մէՃլիս հալ իթսին.

ԲՕՄԱ. Տուգալըգլարտան մատատա Լուբոքանըն նազարը տըգամը, Թամանըն Պոլօնիա էյալէթլէրի իւզերինտէ տիր. Պու էյալէթլէր Թամա հիւքիւմէթինի քէտատ խտիւպ, քէնտի քէնտիլէրինէ միւսթաքիլ պիր հիւքիւմէթ օլտուգտան սօղրա, պու էմնատէ պիւթիւն Լուբոքա տէվլէթլէրինէ շու մաալտէ պիր միւզէքքէրէլը ըէամիսէ կէօնտէրմիշլէր տիր.

» Պոլօնիա մէՃլիսի, պու էյալէթին Ճիմանի հիւքիւմէթինի Թամանըն բուհանի հիւքիւմէթինտէն այրըմագ խմթէր, պու մէՃլիս էյլէ պիր մէՃլիս տիր քի, Պոլօնիա ահալիսինին ումումիսի ինթիխապը իլէ ինթիխապ օլունուպ, Պոլօնիանըն էն քեամիլ, էն քիպար վէ էն քիշիպատէ զաթլարընտան միւրէթթէպ տիր. Պոլօնիալըլարըն Ճիմանի հուգուգունա պիր սէկթէ կէթիրէՃէգ. Բաբանըն բուհանի հիւքիւմէթի ալլահտան, վէ Ճիմանի հիւքիւմէթի ինանտան տըր. պու Ճիմանի հիւքիւմէթ եա ֆիւթուհաթլէ էտինիլմիշ, վէ եա մուգալէլէ իլէ թէբք վէ հէսսէյէ օլունմուշ տուր Բաբալարա, քի բուհանէյէ պիր մէրպուութիյէթի եօգ տուր. հաթտա 1797 տէ էէտինՃի Պիոս Բաբա, Թամա մէմալիքինին պիր մըգտարընը Ֆրանսայա թէբք իթտիքատ, ալլահա գարշը պիր իշ կէօրմիւշ սայըլմատը». Պու տուր Պոլօնիալըլարըն միւզէքքէրէսինին խիւլասասը.

Պատէհու միւզէքքէրէյը մէգքիւրէտէ, Թամանըն Ճիմանի հիւքիւմէթինին գուսուրլարը պիրէր պիրէր թաատատա օլունուպ, ահալինին էսկի իմթիազլարընը էլլէրինտէն ալնմասը, պունատան հասըլ օլան ֆըթրէթ վէ իսթիքլալ, Թամա իտարէսինին ֆըթրէթ վէ իսթիքլալը մահվ վէ զայիլ իտէՃէք գուտրէթի օլմատըգը վէ էՃնէպի ասքէրինին մուավէնէթինէ միւհթաՃ օլունտուղու, վէ օ վագրթ Թամա հիւքիւմէթինին եալնըզ պիր իտամի գալըպ, Թամա էյալէթնա էՃնէպիլէրին հիւքմ իթտիսի պէյան օլունմուշ տուր. Պունլար վէ պունլարա էմնալ պիր գաչ տէյլէթլէր իլէ, Պոլօնիա էյալէթլէրին Թամա հիւքիւմէթինտէն իխրաՃընը մաթլուպ իթմէքտէ տիրլէր.

Լուբոքանըն շիմալքի բօյնթիդասընա նազարէն, պու խուսուս միւմքինսիզ կիպի տիր, օլսա օլսա, Թամա հիւքիւմէթինտէն թանղիմաթ վէ խալահաթ վատէրի ալնարագ, եինէ պու էյալէթլէր քէնտիսինէ թէպլիմ օլունՃագ տըր, վէ վատըն իՃրատան նէ գատտար ֆէրդի օլտուղումալիւմ տիր.

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻԻԹԷՆԵՎԻԻ

Յուրնալ տը Պոնսթանթինօբլ զազէթասը Մըսրը վալիսի Այիտ բաշա հազրէթլէրինէ տայիր պիր հավատիս եազըպ, պու հավատիսին սահիհ օլտուղունատան տախի շիւպհէ իտեր, վէ վագաա աթիտե տախի կէօրիւլԵՃէյի վէՃհ իլէ պիզՃէ տախի շիւպհէլի կէօրիւնմիւշ իսէ տէ շիմարիլիք նագլ խտիւպ, թաատիպ ինի սօղրայա պըրաղըրըզ.

Վալիի միւշարալէյհ հազրէթլէրի տէմիր եօլ իլէ Սիվէյիշ պօղազընա ազնէթ իթմէքլիյի թաատիմ խտիւպ, կիտէՃէյի եէրի խապէր վէրմէք ատէթի օլմատըգընատան, եարը կէՃէ եօլա ջըգՃագ իքէն պիր սէպէպ իւսթէ կէլէրէք էրթէսի սապահընա գալմըշ. Էրթէսի սապահըսը Սիվէյիշտէն Սըսբրա կէլմէքտէ օլան տէմիր եօլ արապասը տախի եօլա ջըգմըշ ըսը. Պու բասը ՃՃայիսկիմիզ կէլը վէ շիւպհէ կէթիրիր. քի պիր եօլ իւզերինտէ պիր արապա Սըսբրատան Սիվէյիշէ ջըգար, վէ պիրիտե Սիվէյիշտէն Սըսբրա ջըգարտա նասըլ պիրի պիրլէրինտէն խտապէրլէրի օլմազ, տէմիր եօլ ուսուլինՃէ պունլար պիրի պիրինտէն մութլագ խտապէրտար օլմալը խտիլէր. Հեր նէ հալ իսէ Սըսբը վալիսինին արապասը էօլմէն օրթասընա կէլտիքտէ, եէր տիւղ օլ տուզունատան մաքինՃէը կէօրիւր. քի, տէմիր եօլուն իւզերինտէ պիր թագըմ ՃաղԼ թաշլարը եըղմըշլար, պունու կէօրիւր կէօրմէզ արապայը տուրտուրմայա պաշլար. քի, եօլու թէմիզլէսին, պունու կէօրմէմիշ օլսա, արապա մութլագա տէմիր եօլտան ջըգըպ քիմ պիլիր նէ դաղալար վադի օլՃագ տը.

ԼբինՃի շիւպհէ կէթիրիր շէյ տախի պու տուր, եանի տէմիր եօլուն նէօպէթՃի պէքՃիլերի պու ջագըլարը նասըլ կէօրմէտիլէր. Հեր նէ հալ իսէ մաքինՃը պու թաշլարը թէմիզլէրքէն Սիվէյիշտէն ջըգան արապա իւսթէ կէլիր, վէ ուզագտան բաշանըն արապալարընը կէօրտիւքտէ, մաքինայը տուրտուրուր, վէ պէօյլէ իքի թէրաֆ տախի ջարբըպ բարալանմագտան դուրթուլուրլար.

— Իթիմատէ շայեան մէքթուպլարտան շու հավատիս ալնմըշ տըր.

Սէպտեմբերին երիմի տօգուզունՃու սալը սապահլէյին, Բընաուտ Սիւլէյման թաթարընը Հալէպ թարիգի իլէ Սիթանէտէն Շամը շերիֆէ կէօթիւրտիւ բօսԼՃայը, Դարբէտէ, Թամանըն Ճիմանի հիւքիւմէթինին գուսուրլարը պիրէր պիրէր թաատատա օլունուպ, ահալինին էսկի իմթիազլարընը էլլէրինտէն ալնմասը, պունատան հասըլ օլան ֆըթրէթ վէ իսթիքլալ, Թամա իտարէսինին ֆըթրէթ վէ իսթիքլալը մահվ վէ զայիլ իտէՃէք գուտրէթի օլմատըգը վէ էՃնէպի ասքէրինին մուավէնէթինէ միւհթաՃ օլունտուղու, վէ օ վագրթ Թամա հիւքիւմէթինին եալնըզ պիր իտամի գալըպ, Թամա էյալէթնա էՃնէպիլէրին հիւքմ իթտիսի պէյան օլունմուշ տուր. Պունլար վէ պունլարա էմնալ պիր գաչ տէյլէթլէր իլէ, Պոլօնիա էյալէթլէրին Թամա հիւքիւմէթինտէն իխրաՃընը մաթլուպ իթմէքտէ տիրլէր.

Լուբոքանըն շիմալքի բօյնթիդասընա նազարէն, պու խուսուս միւմքինսիզ կիպի տիր, օլսա օլսա, Թամա հիւքիւմէթինտէն թանղիմաթ վէ խալահաթ վատէրի ալնարագ, եինէ պու էյալէթլէր քէնտիսինէ թէպլիմ օլունՃագ տըր, վէ վատըն իՃրատան նէ գատտար ֆէրդի օլտուղումալիւմ տիր.

ԱՂԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻԻԹԷՆԵՎԻԻ

Յուրնալ տը Պոնսթանթինօբլ զազէթասը Մըսրը վալիսի Այիտ բաշա հազրէթլէրինէ տայիր պիր հավատիս եազըպ, պու հավատիսին սահիհ օլտուղունատան տախի շիւպհէ իտեր, վէ վագաա աթիտե տախի կէօրիւլԵՃէյի վէՃհ իլէ պիզՃէ տախի շիւպհէլի կէօրիւնմիւշ իսէ տէ շիմարիլիք նագլ խտիւպ, թաատիպ ինի սօղրայա պըրաղըրըզ.

Վալիի միւշարալէյհ հազրէթլէրի տէմիր եօլ իլէ Սիվէյիշ պօղազընա ազնէթ իթմէքլիյի թաատիմ խտիւպ, կիտէՃէյի եէրի խապէր վէրմէք ատէթի օլմատըգընատան, եարը կէՃէ եօլա ջըգՃագ իքէն պիր սէպէպ իւսթէ կէլէրէք էրթէսի սապահընա գալմըշ. Էրթէսի սապահըսը Սիվէյիշտէն Սըսբրա կէլմէքտէ օլան տէմիր եօլ արապասը տախի եօլա ջըգմըշ ըսը. Պու բասը ՃՃայիսկիմիզ կէլը վէ շիւպհէ կէթիրիր. քի պիր եօլ իւզերինտէ պիր արապա Սըսբրատան Սիվէյիշէ ջըգար, վէ պիրիտե Սիվէյիշտէն Սըսբրա ջըգարտա նասըլ պիրի պիրլէրինտէն խտապէրլէրի օլմազ, տէմիր եօլ ուսուլինՃէ պունլար պիրի պիրինտէն մութլագ խտապէրտար օլմալը խտիլէր. Հեր նէ հալ իսէ Սըսբը վալիսինին արապասը էօլմէն օրթասընա կէլտիքտէ, եէր տիւղ օլ տուզունատան մաքինՃը կէօրիւր. քի, տէմիր եօլուն իւզերինտէ պիր թագըմ ՃաղԼ թաշլարը եըղմըշլար, պունու կէօրիւր կէօրմէզ արապայը տուրտուրմայա պաշլար. քի, եօլու թէմիզլէսին, պունու կէօրմէմիշ օլսա, արապա մութլագա տէմիր եօլտան ջըգըպ քիմ պիլիր նէ դաղալար վադի օլՃագ տը.

ԷրինՃի շիւպհէ կէթիրիր շէյ տախի պու տուր, եանի տէմիր եօլուն նէօպէթՃի պէքՃիլերի պու ջագըլարը նասըլ կէօրմէտիլէր. Հեր նէ հալ իսէ մաքինՃը պու թաշլարը թէմիզլէրքէն Սիվէյիշտէն ջըգան արապա իւսթէ կէլիր, վէ ուզագտան բաշանըն արապալարընը կէօրտիւքտէ, մաքինայը տուրտուրուր, վէ պէօյլէ իքի թէրաֆ տախի ջարբըպ բարալանմագտան դուրթուլուրլար.

— Իթիմատէ շայեան մէքթուպլարտան շու հավատիս ալնմըշ տըր.

Սէպտեմբերին երիմի տօգուզունՃու սալը սապահլէյին, Բընաուտ Սիւլէյման թաթարընը Հալէպ թարիգի իլէ Սիթանէտէն Շամը շերիֆէ կէօթիւրտիւ բօսԼՃայը, Դարբէտէ, Թամանըն Ճիմանի հիւքիւմէթինին գուսուրլարը պիրէր պիրէր թաատատա օլունուպ, ահալինին էսկի իմթիազլարընը էլլէրինտէն ալնմասը, պունատան հասըլ օլան ֆըթրէթ վէ իսթիքլալ, Թամա իտարէսինին ֆըթրէթ վէ իսթիքլալը մահվ վէ զայիլ իտէՃէք գուտրէթի օլմատըգը վէ էՃնէպի ասքէրինին մուավէնէթինէ միւհթաՃ օլունտուղու, վէ օ վագրթ Թամա հիւքիւմէթինին եալնըզ պիր իտամի գալըպ, Թամա էյալէթնա էՃնէպիլէրին հիւքմ իթտիսի պէյան օլունմուշ տուր. Պունլար վէ պունլարա էմնալ պիր գաչ տէյլէթլէր իլէ, Պոլօնիա էյալէթլէրին Թամա հիւքիւմէթինտէն իխրաՃընը մաթլուպ իթմէքտէ տիրլէր.

ԷրինՃի շիւպհէ կէթիրիր շէյ տախի պու տուր, եանի տէմիր եօլուն նէօպէթՃի պէքՃիլերի պու ջագըլարը նասըլ կէօրմէտիլէր. Հեր նէ հալ իսէ մաքինՃը պու թաշլարը թէմիզլէրքէն Սիվէյիշտէն ջըգան արապա իւսթէ կէլիր, վէ ուզագտան բաշանըն արապալարընը կէօրտիւքտէ, մաքինայը տուրտուրուր, վէ պէօյլէ իքի թէրաֆ տախի ջարբըպ բարալանմագտան դուրթուլուրլար.

— Մինլէթը Էրմենիանըն Պանարբամա առաջնորդու Էդեսեան Յովհաննէս եպիսկոպոս, միլլէթին բուհանի մէՃլիսի հուզուրատա քէնտի հիւսնիւ բիզասը իլէ խթիֆա իթմիշ օլտուղունատան, Պանարբամա գաղասընն բուհանի իտարէսի, Թէքիրտաղը առաջնորդու Թադէոս արքեպիսկոպոսա իհալէ գըլընմըշ տը.

(Մախսէն ֆէ-լասա)

— ԿէՀէն սալը կիւնիւ, Ընիթանէտէ Հօճա բաշա մահալէսինտէ, շու վէՃհ իլէ պիր հապատաթ վադի օլմուշ տուր. Շէյլէ քի, միլլէթՃէ խրուաթ, վէ մէզհէպՃէ խալամ, վէ ինՃէ թաթար թէսմիյէ օլունան պիր միրալայն, հէմՃէհրլէրինին պիրիսի պունա օ թէրաֆալատա թէսատիֆ խտիւպ, պիրաղ վագրթ սէօհպէթ իթտիքտէն սօղրա, հէմՃէհրիսի պիր իրի պըչագ էՃքիպ, միրալայն կէյ-սիւնէ տալտրրը. Էյինէ օ հալտէ միրալայ քէնտինի գուրթարմագ իչիւն գաչմայա տավրանըպ, լաքին գաթիլ հէմՃէհրի արգասընատան եէթիշպ, տէօրթ պէշ պըչագ տահա վուրարագ, միրալայը եէրէ տիւշիւրիւպ էօլտիւրմիւշ տիւր.

Օսպթխէլէր եէթիշպ վէ գաթիլի թուԼթուպ, տէրագասպ պասպը Օսպթխէյէ նագլ իթմիշլէր վէ օրատատ իսթինթագընա մուպաշիրէթ գըլընմըշ տըր.

— Ֆրանսըզ միլլէթինտէն օլուպ, Պէյրութ լատին փիսգոբոսու օլան Օնսինէօր Բլանշէ, Մուսուլտան Հալէպտէ վէ օնատան տախի Պէյրութա էնէՃէք օլտուղու հալտէ էսնայը բահատէ հարամիլէրին էլինէ տիւշիպ, թէքմիլէն սոյուլտուգտան մատատա քէնտիսինէ վաֆիր էղնէթ վէ ՃէֆՃա տախի չէքտիրիլմիշ օլտուղունատան, Հալէպտէ եէթիշէր եէթիշմէզ տիւշիպ բուհինի թէսլիմ իթմիշ վէ պիւթիւն Իսլամ տինտարլարընա մուՃիպի էսէֆ վէ էնտիշէյի վաֆիրէ օլմուշ տուր.

— Զին հագգընատա Ինկիլթէրրա վէ Ֆրանսատա օլան թէտարիքաթ հէնիւզ թէքմիլ օլմամըշ տըր, սոն խապէրլէրէ նազարէն պունլար ան-Ճագ նոյեմբերին օնպէշինէ տօղրու եօլա ջըգապիլէՃէքլէր տիր. Զինատէն տախի վարիտ օլան խապէրլէրէ նազարէն Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ ատանմալարը մալիւմ օլան Բէյհօ նէհրինին աղզընը մուհասէրէ իլէմիշլէր տիր.

ԿէՀէն Բէյհօ ՃէնկինտԷ եարալանան Ինկիլիզ ամիրալը զայէթ աղըր օլուպ, եաշամասընատան հէմէն գաթը իւմիտ իթմէք բատէլէրինէ կէլմիշ տիր.

— Ինկիլիզ զաղէթալէրի, պիր տիւզիյէ քէնտի գուվվէի պահրիյէլերինին ՃէտամԹինի թէվաթուր իթմէքտէ տիրլէր. պունլարըն պիրինին գավլինէ նազարէն, պու էմնատէ Ինկիլիզ տէվլէթինին եէլքէն վէ վաբօր պէօյիք վէ քիչիւք հաղըր վէ ատանմըշ ՃէՃման պէշեիւզ օն ալթը գըթա Ճէնկ կէմիլերի օլուպ, պու կէմիլեր Ադաէնիպ, վէ Օդիանուսէ վէ Դալէ պօղազընա, վէ Ռիպրալթար վէ Հինտիստանէ թագսիմ գըլընմըշ տը.

Պունլարատան մատատա Ինկիլիզին սայրը լիմանլարընտա իքի եիւզ օն ալթը Ճէնկ կէմիսի, վէ եիւզ էլլի գատտար տախի թօփ չէքէր տիւպալար վարըմըշ.

Պունլարըն քեաֆֆէսինին խտարէթամիր վէ թէՃհիզինէ սէնէվի օն իւչ միլիոն լիրատան զայատէ ագՃէ սարֆ օլունմագտա իմիշ, քի օլտուգՃա պէօյիՃէք տէվլէթլէրին սէնէվի մասրաֆլարընը իքի գաթը տը.

— Թունուս տահալիսի Իսլամ, Էրապ, վէ պունլարատան սօղրա պիր չօգ Հահուտի վէ պիրազ տա Խրիսթիյան օլսա, կէչէնտէ միւթէվէֆտա Թունուս վալիսինին Ճէնաղէսի տէֆՃին օլունտուգտա, ՃէնաղէՀ ալայրընին սէյրինէ Հահուտիլէր վէ Խրիսթիյանլար տախի կիթմիշլէր տիր. Միւթասրաֆ Էրապլար միլէք սայիրէնին պու սէյրէ կէլմէսինէ խոշլանմայլը, էվվէլա Թարդիր, պատէհու քիւֆր, վէ պունատան տա սօղրա սօքա վէ սիլահլա Հահուտի վէ Խրիսթիյանլարը գովալամըշլար, վէ պունլարատան պիր խապլՃասը տախի թէլէֆ օլմուշ. Պու հալի, եէնի վալինին պիր պէօյիք ղապիթի կէօրիւքտէ, ալայրա գըլՃ Էրապլարը իչինէ կիբիպ պիր խապլՃասընը քէսմիշ, վէ օ վէՃհիլէ կիւՃ իլէ պու վահշի Ճէմիյէթի տաղթասիլմիշ տիր.

— Կէչէն հաֆթա Սթամպօլ Պալըգ պազարընտա տէօրթ քիչի իւսթէ կէլէրէք պըչագ վէ սօքա իլէ էլինտէն

ՍԻՐԱՏԵՍ ԱՌԱՆՑ ՎՃԱՐԻ ՏԵՍԱԿԱՆ ԳԻՐՔԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ԴԻՏԵՔ ՄԵՐ ԳՐԱՏՈՒՆԻՆ ԵՎ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՐԿԱՎՈՐՈՒԹԻՆ ՄԵՐ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿԻ ՄԵՋ

իքի եիւզ պին զուրուշ գայիմէ ախզ օլունան Էրմէնի սարրաֆքն իսմի, Գայսերլի Թահսիլատարունեան Մ. Յովհաննէս աղա իմիշ։

(Մոսիոպէն խիւլասա)

Ազգէ վէ մարդն։

Գու էնատէ Էւրոբատա պէօյիւք հավատիս գրթլըղը օլտուղունատան, զաղէթալէրին չարէսի թիւքէնիպ, պաշլըձա իքի թարզ իլէ սահիֆէլէրինի տօլտուրմագտա տրբլար։ Պիրիսի հէր կիւն եալան վէ ույտուրմա հավատիսլէր եազըպ, տիւնքի եազտրգլարընը էրթէսի կիւնիւ պօշա ջըգարմագ, պունա ապօնաթլար նէ տէրէձէյէտէք թէհամիւլ իտէձէք, պիրմէյիզ։ Իքինձիսի, մատամ քի հավատիս եօգտուր, ֆայիտէլի մալիւմաթլար իլէ զաղէթանըն պաղը սահիֆէլէրինի տօլտուրմագ, մատամ քի քեահատա գարարաձադա, պու իքինձի թարզա գարարթմագ, պիրէ տահա պիր միւրաձաձահ կէօրիւնիւպ էօթէտէն պէրիւ պունա բայէթ իթտիսիմիզ միսալիւ պու տէֆտա տահի ագձէ վէ մատէն իւզէրինէ պիր գաչ զաղէթա պահս իտէձէյիզ. մէմուլ իտէրէք քի օգույանլարըմըզ, հիչ օլ մազսա իչինատ ագձէ լարգըտրը վար տէյի զաղէթայը պիր թէրաֆա ֆըրլաթմազլար. վէ պէլքիմ պիլմէտիքլէրի պիր շեյ տէ պուլարագ աղ չօգ իսթիֆատէ իտէրլէր։

Իմանի իպթիտա կէլելիմ ագձէյէ։ Ազգէ ինատան վարիսէթինին պիր գրամը օլուպ, հաթտա վարիսէթ տէնիլէն շեյ պու գրամ իլէ հիսապ վէ թագսիմ գրլընը. իշթէ թաֆսիլաթը։

Ինատան եապանի հալինատէն չըգըպ աղ չօգ շէհրի հալինէ կիրախի կիպի, քի (շիմալքի հալտէ հէմէն պիւթիւն տիւնեա պու հալէ կէլմիշ տիր) եանի հէր պիր ինատան քէնտինէ լուզումի օլան հէր շեյի քէնտի էլի իլէ եաբամագ, վէ հէմէն տէյէպիլիրիզ քի պէօյլէ պիր ինատան հիչ օլմամըշ տրը։ Լաքին հէր շեյտէն տէ վազ կէչիք, ինատան քէնտի պաշլնա պէլքիմ պիր շեյ պիլէ եաբամագ, վէ եաբսա պիլէ օ պիր շեյ իլէ քէնտի պիւթիւն հաձէթի տէֆ օլմամագ։ Ինատնըն պու հալինատէն թապիաթը իլէ մուպատէլէ եանի թէպտիլ իթմէք տահի հէր վագրթ վէ գօլայձա միւմքին օլմամագ։ Անսէլա պիր քիթապձը, քէնտի պագգալընը, գառապընը, թէրզիսինի, գունտուրաձընընը վէ սայրէյի քիթապլա էօտէյէմէզ, չիւնքի պագգալընն, գառապընն, թէրզինին վէ գունտուրաձընընն, (իլէ պու թէրաֆլարտա) քիթապձընըն վէրէձէյի գառար քիթապա ինհթիյաձլարը եօգտուր, վէ պէլքիմ պէլքիմ էլէրինէ քիթապտա ալմագլար։

Լաքին հայտէ պիր տէֆտա քիթապ իլէ մուպատէլէ իթսինէր, հէր տէֆտա տա օլմամագ եա։ Իմանի քիթապձը էօյլէ պիր մալ իլէ քիթապընը տէյիշ տիրմէլի վէ մուպատէլէ իթմէլի տիր քի, սօնրա օ մալը հէր քիմէ վերիրսէ գապալ իթսինէր, վէ եախսա պէտէլինէ քէնտի մալէրինի վերմինէր. հէր եէրտէ կէչէն վէ հէր քէսին մագպուլի օլան պու իմթիազը մալ, ագձէ տիր։

Լաքին պէօյլէ հէր մուպատէլէյէ ույար պիր մալին եանի ագձէնին էօյլէ պիր հեյեթի օլմալը տրը քի, ախէր մալէրտէ օ հիյեթ պուլունմասըն, եօղսա ոնլար տա պունուն կիպի օլուր. վէ օ վագրթ ագձէնին գատրի գալմազ։ Իմանի պիրինձի ագձէնին գատրի օլմալը, վէ պու գատրի օլմասը իչիւն լազըմ տրը քի ագձէնին ատյերի օլսուն։ Իքինձի ագձէ թապիր օլունան մալի ալան քիմսէ, մատամ քի օ մալի էթ, էքսիք կիպի եէմեյէձէք, վէ պէզ, չունհա կիպի կնսինպ աշընարըմայաձագ, իլա թէքրար պիր պաշգա մուպատէլէ իչիւն քէսէնատ վէ եա սանտըղընտա հրֆզ իտէձէք, օ հալտէ կէրէք տիր քի ագձէ ատէնիլէն մալին հասիլէթի վէ ատյերի տայիմա պիր գալսըն, վէ վագրթա պօզուլմասըն, քէզալիք բէք չօղալըպ քէբազէ օլմասըն։ Իչիւնձիւ պիր ատամ պիր լինէտէն պին միլիոնա գառար մուպատէլէյէ միհթաձ օլապիլիր օլտուղունատան, լազըմ տրը քի ագձէ ատէնիլէն մալ էօյլէ գըրընթրը օլսուն քի, էն ուֆագ շէյտէն էն իրի շեյէ գառար մուգապիլ կէլսին։ Տէօրտիւնձիւ օ գառար մազսաթալը շեյ օլմասըն քի էօթէյէ պէրիւյէ նագլ, եախսա իւսթիւնտէ թաշըմագ միւմքինսիզ եախսա կիւձ օլմասըն, վէ պիր տէ էօյլէ պիր հեյեթտէ օլսուն քի հէր քէս էլինէ ալտրը վէ եա իւսթիւնէ պագտրը անտէ գըրմէթինի թանրըսըն։

Պու հեյեթտէ օլան պիր մալ քիմին էլինտէ օլսա, արթըգ հէր մալ իլէ թէպտիլ իտէձէյինատէն էմին տիր։

Լվվէլա ատյերի օլմագ, ատանյէն պու ատյերի հիչ պիր վագրթ զայպ իթմէմէք, սալիսէն նէ գառար բարչանապիլիրսէ բարչանմագ վէ հէր բարչասը ատյերինի զայպ իթմէմէք, բապկէն բէք չօղալըպ քէբազէ օլմագ, խամիսէն պիր թէրաֆտան օ պիր թէրաֆա նագլ միւմքին օլմագ, սատիսէն իւզէրինէ պիր տատղա պաղրարագ տիրէմի վէ այարը մալիւմ օլմագ. պունդար վէ պունդարա էմ սալ սայրը մուհասէնաթ, պիրինձի ատրէձէտէ ալթունատա, վէ իքինձի ատրէձէտէ կիւմիւշտէ մէվճուտ օլտուղունատան, ագձէլէրին պաշլըձասը տախի ալթուն վէ կիւմիւշտէն օլմասընա պիւթիւն ձիհան բաղը օլուպ իթթիֆագ իթմիշ տիր։

Լոկի թէվարիխի եէր ալտրղըմըզ հալտէ, կէօրիւրիւզ ֆագաթ քի, էվվելտէ պաղը միլէթլէր պաշգա մատէնէլէրի վէ շէյէրի տախի պիր եյամ ագձէ մագամինատա գուլանմըշլար տրը, վէ օ վագրթլար քի շիմալքի էն պայաղը մատէնէլէր տախի ալթուն վէ կիւմիւշ կիպի գրթըմշլար, օ վագրթ օ պայաղը մատէնէլէր տախի ագձէ եէրինէ թուրթմուշ տուր։ Լոկի Լուանիլէրին տէմիրտէն ագձէլէրի վարտրը. էսկի Բոմալըլարը ագձէսի եալընը զ պագրտատան իտի։ Լոկի Հապէշիստանատէ թուղու տախի ագձէ եէրինէ գուլանմըշլար տրը։ Մէրիգառա մօրինա պալըղը, Աֆրիկատա էնքսէր, Հինտիստանատա վէ Աֆրիկանըն պաղը թէրաֆլարընտա տէնիզ սեատֆլէրի վէ մէրձան, Անքսիգոտա գագատ մէյլէսի, վէ Ռուսիատա պիրինձի Ինթրոյտ գառար, մէշին տախի ագձէ եէրինէ ալընըպ վերիլմիշ տրը։

Լաքին պու մագուլ մալէր հէր նէ գառար ագձէ եէրինէ կէչէպիլմիշ իսէ տէ, իւզէրլէրինատէ ագձէնին թէքմիլլիի օլմասընընատան, եալընըզ պիր գաչ եէրատէ կէչիպ, օ եէրլէրատէն ալշարրատա օնլարա քիմսէ իթթիպար իսէ մէտիսինատէն, բէք չապուգ վագրթատա պաթալ օլմուշտար տրը։ Անսէլա Հապէշտէ թուղ օլմասընընատան, թուղա ագձէ իթթիսար օլուսնապիլմիշ. նէ օլուբտուս օ պաղիրկեանըն իշի հաչան Հապէշտէ թուղու ագձէ տէյի ալպպատա, Իսլահատա մալ ալմայա կէլսէ, Ուլահատա քի տաղ թաշ թուղ տուր, իմանի պու մագուլ ագձէլէր իւզէրինէ տիւշիւնմէք պօշ տուր։

Պիր օթուղ դըրպ սէնէ ագտէմ, Բլաթինա թապիր օլունան վէ պէյազ ալթուն հիյեթինատէ օլան պիր մատէն իւզէրինէ տախի սէքքէ պասըլմաղա պաշլանմըշտըր։ Պու մատէն ալթուն կիպի զնդրմէթ վէ տաղ պուլունուր վէ զայ օլմագ պիր մատէն օլտուղունատան, ագձէ պասըլմասընա զայէթ էլվէրիշլի կիպի կէօրիւնիւրտիւ. հաթտա Ռուսիա տէվլէթի խայլը ագձէ պատմըշ տրը պու մատէնտէն։ Լաքին մատէնէլէրտէն աղ վագրթտա քէք չօղ բլաթինա ջըդտըղընատան, պու մատէն էվվելէրի ալթուն իլէ պէրապէր կիտէրքէն, շիմտի անձագ ալթունուն իւչտէ պիրի գրամէթինատէ տիր. եանի պիր տիրհեմ ալթուն իլէ իւչ տիրհեմ վէ տահա զիյատէ բլաթինա ալընապիլիր, վէ ինթիմալ տրը տահա զիյատէ չըգարտտա տահա զիյատէ գրամէթտէն տիւշէձէք տիր, բլաթինանըն պու հալինէ նազարէն քիմսէ իթիրազ իթմէյիպ, չապուգ պաթալ օլտու. վէ օ վագրթի պասըլան տիրքէլէրտէն անթիկա նէվինատէն օլարագ անձագ թէքրի թիւքրիւ էօթէտէ պէրիւտէ պուլունապիլիր։

Պու էնատէ քիմեակիրլէր էէնիտէն էէնիկ պիր գաչ տիւրլիւ մատէնէր պուլմուշտար տրը, վէ իչինատ ալթունատան գրամթիր վէ պահալը օլանը տա վար, լաքին պունդարա տիքքէ պասըրմագ, վէ ագձէ տէյի գուլանըլմազլար, չիւնքի օլապիլիր քի սողրատան օ մատէնէրտէն տահա զիյատէ չըգսըն վէ գրամէթտէն տիւշիւնէլէր։

Տըգտաթա չայեատ շէյ պու տուր քի, ալթուն վէ կիւմիւշ հիչ պիր վագրթ էանա մատէնէր կիպի պօշ պօշ չըգմամըշ տրը մատէնէրտէն, վէ հաթտա պունդարը մատէնատէն չըգարմագ մէսարիֆի օ գառար չօղ տուր քի, հիչ պիր վագրթ ուձուզ լայատայաձագլար կիպի կէօրիւնիւր։ Ախէր մատէնէր իսէ հէմ պօղաշըպ, հէմ մատէնէրտէն չըգարըրմա մէսարիֆլէրի աղաղմագտա պուլունմուշ տուր։ Անսէլա ագձէլէր էվվելքի կիպի եալընըզ ատմիրտէն վէ պագրատան օլայտը, շիմտիքի պագրը վէ տէմիր պօղուզունա նազարէն հալիմիզ նէ օլուբրուտու. օ վագրթ պիր էվ սաթըն ալմագ իչիւն իքի իւչ եիւզ պին օգգա տէմիր վերմէլի վէ եախսա եիրմի օթուզ պին օգգա պագրը վերմէլի իսի։

Նագլ օլունուր քի, Լիգուրիստ նամ Լունանիլէրին հաքիմի, մանսուսէն տէմիրտէ ագձէ պասթըրթմըշ տրը քի, աղրը օլսուն, չօղ օլսուն վէ պու սէպէպտէ ագձէ տրշարրատա չըգմասըն. լաքին օ հալտէ էձնէպի իլէ ախզուրթա իթմէք միւմքին օլմայըզ, պու ձինս ագձէ տախի հալի իլէ պաթատա չէքմիշ տիր։

Շիմտիկտէք ալթուն վէ կիւմիւշ, նէ օ գառար պահալը տրբլար քի էն ուֆագ բարչալարա տախի թագսիմ օլմասընընար վէ նէ տէ օ գառար ուձուզ տուրլար քի, ուֆագ պիր ախզուրթա իչիւն պիր գաչ եիւզ օգգասը պիրտէն սարֆ օլունսուն։

Ինթիմալ տրը սօն սօնունատա պունլար տախի տէմիր վէ պագրը գառար չօղալընը վէ գրամէթտէն տիւշիւն, խոշ, պէօյլէ օլաձաղնա շիմտիքի հալտէ հիչ պիր նըշանէ տէ կէօրիւնէմէյօր, օ վագրթ նէ օլուբրուտու։ Լըպէթ պունատա պիր չարէ պուլունուրուտու տէրլէր Լիգոնոմի բօլթիթիգ էահապը։ Ինթիմալ տրը բլաթինատան, եախսա Բալաֆիօմ, վէ Ռիոն թապիր օլունան մատէնէր ալթուն մալ ալմայա կէլսէ, Ուլահատա քի տաղ թաշ թուղ տուր, իմանի պու մագուլ ագձէլէր իւզէրինէ տիւշիւնմէք պօշ տուր։

Պիր օթուղ դըրպ սէնէ ագտէմ, Բլաթինա թապիր օլունան վէ պէյազ ալթուն հիյեթինատէ օլան պիր մատէն իւզէրինէ տախի սէքքէ պասըլմաղա պաշլանմըշտըր։ Պու մատէն ալթուն կիպի զնդրմէթ վէ տաղ պուլունուր վէ զայ օլմագ պիր մատէն օլտուղունատան, ագձէ պասըլմասընա զայէթ էլվէրիշլի կիպի կէօրիւնիւրտիւ. հաթտա Ռուսիա տէվլէթի խայլը ագձէ պատմըշ տրը պու մատէնտէն։ Լաքին մատէնէլէրտէն աղ վագրթտա քէք չօղ բլաթինա ջըդտըղընատան, պու մատէն էվվելէրի ալթուն իլէ պէրապէր կիտէրքէն, շիմտի անձագ ալթունուն իւչտէ պիրի գրամէթինատէ տիր. եանի պիր տիրհեմ ալթուն իլէ իւչ տիրհեմ վէ տահա զիյատէ բլաթինա ալընապիլիր, վէ ինթիմալ տրը տահա զիյատէ չըգարտտա տահա զիյատէ գրամէթտէն տիւշէձէք տիր, բլաթինանըն պու հալինէ նազարէն քիմսէ իթիրազ իթմէյիպ, չապուգ պաթալ օլտու. վէ օ վագրթի պասըլան տիրքէլէրտէն անթիկա նէվինատէն օլարագ անձագ թէքրի թիւքրիւ էօթէտէ պէրիւտէ պուլունապիլիր։

Պու էնատէ քիմեակիրլէր էէնիտէն էէնիկ պիր գաչ տիւրլիւ մատէնէր պուլմուշտար տրը, վէ իչինատ ալթունատան գրամթիր վէ պահալը օլանը տա վար, լաքին պունդարա տիքքէ պասըրմագ, վէ ագձէ տէյի գուլանըլմազլար, չիւնքի օլապիլիր քի սողրատան օ մատէնէրտէն տահա զիյատէ չըգսըն վէ գրամէթտէն տիւշիւնէլէր։

Տըգտաթա չայեատ շէյ պու տուր քի, ալթուն վէ կիւմիւշ հիչ պիր վագրթ էանա մատէնէր կիպի պօշ պօշ չըգմամըշ տրը մատէնէրտէն, վէ հաթտա պունդարը մատէնատէն չըգարմագ մէսարիֆի օ գառար չօղ տուր քի, հիչ պիր վագրթ ուձուզ լայատայաձագլար կիպի կէօրիւնիւր։ Ախէր մատէնէր իսէ հէմ պօղաշըպ, հէմ մատէնէրտէն չըգարըրմա մէսարիֆլէրի աղաղմագտա պուլունմուշ տուր։ Անսէլա ագձէլէր էվվելքի կիպի եալընըզ ատմիրտէն վէ պագրատան օլայտը, շիմտիքի պագրը վէ տէմիր պօղուզունա նազարէն հալիմիզ նէ օլուբրուտու. օ վագրթ պիր էվ սաթըն ալմագ իչիւն իքի իւչ եիւզ պին օգգա տէմիր վերմէլի վէ եախսա եիրմի օթուզ պին օգգա պագրը վերմէլի իսի։

Նագլ օլունուր քի, Լիգուրիստ նամ Լունանիլէրին հաքիմի, մանսուսէն տէմիրտէ ագձէ պասթըրթմըշ տրը քի, աղրը օլսուն, չօղ օլսուն վէ պու սէպէպտէ ագձէ տրշարրատա չըգմասըն. լաքին օ հալտէ էձնէպի իլէ ախզուրթա իթմէք միւմքին օլմայըզ, պու ձինս ագձէ տախի հալի իլէ պաթատա չէքմիշ տիր։

Շիմտիկտէք ալթուն վէ կիւմիւշ, նէ օ գառար պահալը տրբլար քի էն ուֆագ բարչալարա տախի թագսիմ օլմասընընար վէ նէ տէ օ գառար ուձուզ տուրլար քի, ուֆագ պիր ախզուրթա իչիւն պիր գաչ եիւզ օգգասը պիրտէն սարֆ օլունսուն։

Ինթիմալ տրը սօն սօնունատա պունլար տախի տէմիր վէ պագրը գառար չօղալընը վէ գրամէթտէն տիւշիւն, խոշ, պէօյլէ օլաձաղնա շիմտիքի հալտէ հիչ պիր նըշանէ տէ կէօրիւնէմէյօր, օ վագրթ նէ օլուբրուտու։ Լըպէթ պունատա պիր չարէ պուլունուրուտու տէրլէր Լիգոնոմի բօլթիթիգ էահապը։ Ինթիմալ տրը բլաթինատան, եախսա Բալաֆիօմ, վէ Ռիոն թապիր օլունան մատէնէր ալթուն վէ կիւմիւշ եէրինէ կէչէպիլիր, քի պու մատէնէրը շիմտիքի հալտէ զայէթ նատիր տիր։ Լաքին օ պիրմէտիյիմիզ պիր մատէն տախի զուհուրա կէլէպիլիր։ Հէր հալտէ պէօյլէ պիր թէպտիտուլթ տիւնեանըն ախզուրթիատընը ալթ իւսթ իտէպիլիր վէ պէօյիւք ֆէնալըգլար զուհուր իտէպիլիր. պու սէպէպտէն նաշի տգրլը գանունիլէր, հիչ պիր վագրթ ալթունուն վէ կիւմիւշուն գրամէթտէն տիւշիւնմէսինի արզիւլէմէզլէր. տիւնեանըն չարխը պունլար իլէ տէօնմէք տիր։

Սօն վագրթլարտա պաղը տէվլէթլէր նէզտինատ ալթուն վէ կիւմիւշ ագձէ եէրինէ քեահատա ագձէ տախի իճատա վէ իսթիմալ օլմուշ տուր, լաքին պու ագձէ մատէնիյաթատան օլմասընընատան պահսըմըզատան խարըճատա տրը։

Լէքսերի խարդէն իթիդատը պու տուր քի, ագձէլէր պիր գրամէթ վէ տէյէր նըշանէսի տիր. լաքին պու թապիր գապուլու ամմէ օլամամըշ տրը։ Պիր տէթ վերիր պիր արապա տարրմ գարշըրղընա, նէտէն տիր քի տէթ արապայա, վէ արապա տէթա մուգապիլ կէլէպիլիյօր, եախսա տէթա պէշ պին զուրուշ, վէ արապայա տահի պէշ պին զուրուշ վերտիկիմ հալտէ, նէտէն տիր քի պէշ պին զուրուշլուգ ագձէ տէթա վէ արապայա վէ եախսա տէթ վէ արապա պէշ պին զուրուշա մուգապիլ կէլէպիլիյօր։ Ագձէտէ շու վար տրը քի, տախէր մալ կիպի օլմայրզ, հեր քէսին էլինտէ պուլունտուղունատան, հեր քէս քէնտի զահմէթինէ, թապիյաթընա, միւսէյիսլիքինէ վէ եա թամահրնա կէօրէ օ ագձէյէ ֆազլա պիր գրամէթ վերիր։ Սէնէլա պիր Ինկիլիզ միլօրատու պիր պին եալլագ թօբրագ պարատաղա, վէ եա պիր ավ զաղարընա պին լիրա վերիր, տիկէր պիր ֆուդարա վէ եա թամաքեար օ մագուլէ պիր շեյ օն բարա պիլէ վերմէզ։ Շիմտի նէ տիր էօյլէ խսէ պին լիրանըն տէյերի քի հէմ էլի տիրհեմ թօբրագա մուգապիլ կէլէպիլիր, հէմ տէ պէօյիւք պիր գօնագա վէ այրրէյէ. պու վէձհիլէ ագձէնին գրամէթինի հեր քէս քէնտինէ կէօրէ պիլմէյինատէն վէ ազնաաբզընատան պունուն իլէ ախզուրթա գօլայ օլուր։ Պիր ֆէս օթուզ զուրուշա մուգապիլ տիր տէսէք հեր քէս պունատան քէնտինէ կէօրէ պիր գրամէթ ազնայապիլիր, լաքին պիր ֆէս տէօրթ օգգա չէքերէ վէ եա իւչ օգգա գահվէյէ մուգապիլ տիր տէսէք, պունատան քիմսէ պիր շեյ ազնայամագ, չիւնքի պու մալէրին պահասը հեր եէրատէ վէ հեր վագրթ պիր տէյիլ տիր։

Պու ձիւմլէ իլէ ագձէ տախի հեր մարին գրամէթինի կէօսթէրմէյէ սահիհ պիր էօլչիւ օլամագ. չիւնքի հեր նէ գառար ախէր մալէրէ գրատէն աղ իսէ տէ, ագձէ տախի վագրթ վէ մահալ իգթիրազսըզատան էնէր վէ չըգար։

Լէնիատէն մատէնէր պուլունուրգձա, վէ եախսա մատէնատէն ալթուն վէ կիւմիւշ չըգարմագա գօլայ էօլչար պուլունտուրգձա, ագձէնին գրամէթատէն տիւշէձէյի շէօյլէ տուրուսուն, պունատան էլի սէնէ ագտէմ մէսէլա պին տիրհեմ ալթուն իլէ ալընատան շէյ, շիմտի իքի պին տիրհեմ ալթունուն իլէ եա ալընատագ, եա զիյատէ ալընը։ Պիր եէրատէ օլան ալթուն ագձէ, տիկէր եէրատէ պիրաղ զիյատէյէ եա էքսիյէ կիտէպիլիր, եախսա օն պին զուրուշա Ամիթանէտէ ֆուդարէձէ կէչինէն պիր քիմսէ, էյալէթլերտէ ղէնկինձէ կէչինէպիլիր. տէմէք քի ագձէնին գրամէթի տախի հեր եէրատէ վէ հեր վագրթի պիր տէ-

յիլ տիր, վէ օ հալտէ գըմէթէ սահիհ պիր էօշիւ օլամազ։

Իմոի ագճէ տէնիլէն շէյէ, մալիւմ տիւր քի տէյէրինտէն զկյատէ պիր իմթիյազ վէրիլմիշ տիր. պու էսաս եաղնըշ տըր, լաքին պու էսաս իւսթիւնէ կիւսէրէք, պազը տէվլէթլէր ագճէնին իսմինի տէյիշմէյիպ տէյէրինի տոխի տէյիշմէմիշլէր տիր. պունտան հասըլ օլան մազարրաթը իւլէրիւտէ թարիֆ իսէճէյիզ։

Տիւնէատա հէր գըմէթէ էսաս օլաճագ, տէյիշիլմէզ վէ պողուլմազ վէ հէր եէրտէ պիր թութուլուր պիր գըմէթ չօգտան պէրիւ արանըմըշ իսէ տէ, հալա պուլունամըշ տըր։ Հէր մալին գըմէթի ազ չօգ էնէր չըգար, ագճէնին տոխի էնէր չըգար, լաքին ախեր հէր մալէ նիսպէթլէ ազ էնէր չըգար օլուրզունտան, ինանըլար շիմտիլիք չար նաչար պու էօլչիյէ գարար վէրէպիլմիշլէր տիր։

Լքսէրը քիմսէյլէր, տէվլէթլէրին վէ ահալիլէրին զէնկինլյինի ալթուն վէ կիւմիւշնէն չօգլուզունա համլ իտէրլէր, վէ օ հալտէ իսթէրլէր քի, տէվլէթլէր քէնտի միլքլէրինտէ ալթուն վէ կիւմիւշնի չօգալթմայա չալըշըրլար, պու հիսապ զայէթ եաղնըշ տըր։ Թուլթալըմ քի պու կիւնքի կիւն պիր տէվլէթտէ եա պիր միլքտէ եիւզ պին քէսէ ագճէլիք ալթուն վէ կիւմիւշ վար, վէ անըն իլէ իշինի կէօրիւյօր, պու ալթուն վէ կիւմիւշ իքի գաթ օլուրզուս հալտէ, զանն օլունմասըն քի կէօրիւնէն իշ տոխի իւքի գաթ օլուր. էօյլէ կէօրիւնիւր, լաքին էօյլէ տէյիլ տիր։ Պունու պիր էօրնէքլէ տոխի թաֆսիլ իսէլիմ. թուլթալըմ քի պիր միլքէ սէնէվի էլլի պին քիլէ պուզտայ լազըմ, օ միլքտէ բարա չօգ օլտուգճա պուզտայտա պահայա չըգար, վէ բարանըն չօգլուզու պուզտայը չօգալթմազ։ Իհթիմալ տըր պու պահսըմըզ պազըլարընա ուճայիպ կէլիր. անըն իշինի պիրազ տահա աչըգճա սէօյլէյէլիմ. թուլթալըմ քի պիր միլքտէ օն քիլէ պուզտայ վար վէ օն տիրհէմ ալթուն վար, պու հալտէ պիր քիլէ պուզտայ պիր տիրհէմ ալթունա կէլիր, թէքրար թուլթալըմ քի պիր միլքտէ եինէ օն քիլէ պուզտայ վար վէ եիւզ տիրհէմ ալթուն վար, օ վագըթ պիր քիլէ պուզտայ օն տիրհէմ ալթունա մուգապիլ կէլիր, վէ ալթունուն չօգլուզու պիր շէյէ եարամազ. իմոի պիր միլքին զէնկինլյի իշինի տէյիլ քի ալթունու վէ կիւմիւշու չօգալթմազ, քի օնլարա մուգապիլ օլան պիր մալ օլմատըգճա, օնլարըն գըմէթի տոխի մահվ օլուր. իլա ալթուն վէ կիւմիւշէ մուգապիլ օլան մալ վէ մահսուլու չօգալթմագլա միլք զէնկին օլուր։ Տիւնեատա մալ աղ վէ ալթուն կիւմիւշ չօգ օլուր իսէ, օ վագըթ ալթուն վէ կիւմիւշ գըմէթտէն տիւշեր վէ մալ գըմատը օլուր. գըթլըգ օլան եէրտէ պիր քիլէ պուզտայ պին ալթուն իսէպիլիր, վէ պօլուգ օլան եէրտէ պիր քիլէ պուզտայ պէշ զուրուշ պիլէ էթմէզ. լաքին պիր քիլէ պուզտայ գըրգ բարա պիլէ իթսէ, եինէ ալթուն վէ կիւմիւշ չօգլուզունտան միւրաճճահ տըր, նիչին քի ալթուն վէ կիւմիւշ սայըլը տըր, վէ սենէտէ եիւզտէ պիր պիլէ արթմազ, լաքին մալ վէ մահսուլէ հուտուտա եօգտուր, նէ գատար արթըրըլապիլիրսէ արթըրըլը, վէ եէնիսէն եէնիսէ գըմէթլէր հասըլ օլապիլիր։ Պու կիւնքի կիւն տիւնեատա նէ գատար մալ, միլք վէ եշեա վար իսէ, շիմտիքի գըմէթլէրի իլէ ագճէլէրի սայըլմագ լազըմ կէլսէ, պինտէ պիրինին ագճէսի սայըլամազ, չիւնքի օ գատար մալին միլքին տէյէրի գատար ագճէ եօգ տուր տիւնեատա, վէ մէվճուտ ագճէ իլէ պունլարըն քեսֆիյէտինի սահրն ալմագ լազըմ կէլսէ, պու կիւնքի կիւն եիւզ պին զուրուշ իտէն պիր էվէ, անճագ պէշ զուրուշ տիւշէպիլիր։ Իմոի պիր միլքին զէնկինլյի իշինի տէյիլ ագճէյի, իլա մալ վէ մահսուլու արթըրմալը տըր, հուտուտուսուզ պիր վարիյէթ տիր. ալթուն վէ կիւմիւշ իսէ հուտուտա թահթընտա տըր։ Նէ՞ հաճէթ, էն զկյատէ ալթուն վէ կիւմիւշ մահէնէրի օլան միլքլէր, պու կիւնքի կիւն էն ֆուգարա միլքլէր տիր։ Դալիֆորնիա, Աւսթրալիատա տաղ թաշ ալթուն տուր, պունդան մը զէնկին, եօղսա Ֆրանսա Ինկիլթէրրա մը զէնկին, քի պիր տիրհէմ ալթուն չըգմազ, վէ պու իքի միլքտէ օլան միլիոնլարճա գանթար ալթուն վէ կիւմիւշ տէյիլ քի կէօյտէն էնմիշ, եախսա քէնտի մահէնէրինտէն չըգմըշ իլա մահսուլ վէ մարիֆէթլէրինին պէտէլի տիր։

Իլէրի-ոէ ոէվամ օր-նուճագ։

ԻԼԱՆ

Ասիթանէտ Օսմանիրլի խանընտա աշաղըքի գաթտա 12 ինճի նումէրօ օտատա, Օսմանըճա, Ինկիլիճէ, Ֆրանսըզճա վէ Իրմէնիճէ լիսանլէրէ էյի աշնա օլան էհլի տիրայէթտէն ի. քի քիշի, խօճալըգ էտիպ թալիպլի օլանլէրէ տէրս վէրէճէքլէր տիր, վէ սուհուլէթլի եօլար իլէ էյրէտէճէքլէր, խսթէքլի օլանլէր խսթէր Օսմանիրլի խանընտաքի օտալարընա խսթէր խանէլերինէ վէ օտալարընա տոխի կէթիրտէպիլիրլեր։

Պունտան մատտա իշ պու լիսանլերտէն արպկհալ, մէքթուպ, հիսապար վէ սայըլը թահրիրատար տոխի եազար օլուրգլարընտան, իսթէքլի օլանլար, պալատէ զկբր օլունան օտայա թէշրիֆ պույուրմալերի իլան օլունուր։

ԻԼԱՆ

Թէպատայը տէվլէթը Ամերիքէ, հաճի Խրիսթօ նամ թաճիր, Մալտէ խազինէյի ճէլիլէսինտէն ալմըշ օլտուղու իմթիյազ, եանի Ամերիճա պօղազընտան իչէրի Ամիլօն կէօլինէ վաբօր իլէ թամէք իշլէն օլուպ, պու տէֆա թէպատայը տէվլէթը Ամերիքէն Անդրան Շէ հրիսանա միւատէթը խիթամընա գատար, եէտինէ օլան ֆէրմանը Ամերիկի միճիպինճէ իմթիզամա վէրմիշ օլուրնտան, մէրգում տոխի 1859 հոկտեմբեր 1/13 թարիխինտէ, Ուլահ Ճուղէօ նամ վաբօր իլէ, մահալի մէզկուրէ կիտիպ, պէշ կիւն օնտա իգամէթ ի. տէրէք, օրատա պուլունան աղալէր վէ չօրպաճըլէր վէ ահալիսէն պիր գաչ քիշի հաղըր օլտուգլարը հալտէ իգէթիշա իսէն թէճրիպէլէր իճրա օլունարագ, ահալինին մէճմունէսէ. թինի մուճիպ օլմուշ տուր, չէյլէ. քի իքի կիւնլիք եօլճուլուգլարը սէ. քիշ սահաթտա խիթամպուլաճաղընա մէսրուր օլուպ, քէնտիլէրինէ նէ տէ. ռէճէ սուհուլէթ վէ մէնֆատէթ օլաճաղընը տէրք իտէրէք, ահալիսէն օն քիշի գատար պէրատէր Ասիթանէյէ կէլմիշլէր տիր։

Շիմտիլիք հաֆթատա պիր իշլէ. յիպ, կիսիպ կէլմէսինէ գարար վէ. ռիլմիշ տիր, իսէրիսատ իգթիզա իսէր իսէ իճապընա պագըլաճագ տըր, վէ հէր բազար էրթէսի կէճէսի սահաթ ալթրտա Ասիթանէտէն հարէ. քէթ իտիպ, Թրրիլեայա ուղրայա. բագ, անտէն Ամերիճա պօղազընտան իչէրի կիրէճէյի, վէ սոնը կիւնիւ ա. բամ իտիպ, հէր չարշամպա կէճէսի սահաթ օնտա Ամերիճանտան գալգա. բագ, եինէ Թրրիլեայա վէ անտէն Ասիթանէյէ աղլմէթ իտէճէք տիր։

Իլանըմըզ մուճիպի իճապը իճրա. սընա սայ վէ տրգգահթ օլաճաղընտան հէր քիմին մալ, էմթաա վէ էմանէ. թի վէ մէքթուպու վար իսէ, վէ հէր քիմին մալ, էմթաա վէ էմանէ. թի վէ մէքթուպու վար իսէ, վէ եօլճու օլանլէր տոխի Գալաթատա Գուրշունլու մաղազատա Օսմանէ սոգաղը Ն՝ 6 մաղազատա աճէնցիյայա կէլիպ, պիլէթլէրինի ալարագ թէս. լիմ խլէտիքլէրինտէ, վագթը իլէ մա. հալինէ կէօնտէրիլէճէյի պօրճուս մուղ օլտուղու իչին խասսէթէն իլան օլունուր։

ԻԼԱՆ

ՍԱՐՖ ՎԷ ՆԱՀՎԱ

ՖՐԱՆՍԷՎԻ

Պապը Ալի թէրճիւմէ օտասը մէ. մուրլէրինտէն, պապը Ակրաքէրի էճ. նէպիսէ գալէմի միւթէրճիմի Գրիգոր էֆէնտինին թէլիֆ իթտիսի։

Սարֆ ու Նահվի Ֆրանսավի քի. թապը Պէյօղլունտա Գալաթա սէ. րայը գարշըսընտա Մօսիէօ Բիւմպ քիթապխանէսինտէ վէ Թէքքէ ճի. վարընտա Մօսիէօ Ուիք քիթապճը. նին տիւքքեանընտա վէ Ամերճան չարշըսընտա Մարգարեան պրոսն Յա. ռութիւնունն տիւքքեանընտա վէ Սա. հաֆլար չարշըսընտա քիթապճը Ա. քիֆ էֆէնտի տիւքքեանընտա սա. թըլմագտա տըր։

Գին 50 զուրուշ։

ԻԼԱՆ

Սաչ պէյամագ իչին ԼԻՊԱՆ թէսմիսէ օլունան պիր նէվ թօղ։

Քէնտիք սաչ պէյամագ իչին ՍԷԼԷՅՆԹ թապիր օտունան պիր նէվ սու։

Պու իքի էճզա տոխի, հէր նէվ սաչըարը մահթուլ օլունան բէնէկ պօ. յայրպ, տէրիսէ տօգունմազ վէ լէքէ իմմէզ օլտուղունտան, ումմէնէ գուլանըլմագտա տըր, վէ թալիմաթ. լէրի պէրատէր միւսիւ Ասիթուան Գալէյանընն էճզաճը տիւքքեանլարը. տա սահմըրը։

ԳԱՄՊԻՏՕ ՖԻՏԱԹԼԷՐԻ ԳԱՅԻՄԷ ԻԼԷ ՄԱԱ ԸՍԲՕՆԹՕ

12 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1859

	Զուրուշ
Լօնտրա օթուզ պիր կիւն վատէ	. . . . .
Քէզալիք 3 այ վատէ	168¾-67½
Փարիս » »	. . . . .
Մարսիլիա » »	269—267
Ամստրատամ » »	. . . . .
Վիէննա » »	. . . . .
Թրիէսթէ » »	555
Լիսբոնա » »	. . . . .
Ճէնովա, Լ. Ն. »	. . . . .
Օտէսսա » »	. . . . .

ՄԵՍՔԻՒԲԵԱԹ ՖԻՏԱԹԼԷՐԻ ԳԱՅԻՄԷ ԻԼԷ

17 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1859

	Զուրուշ
Մէճիտիէ լիրա ասկէրի	152½—152⅝
Մալտէ խազինէսի թահվիլի	. . . . 85¾
» Ֆայիզլի ալնմըշ	85⅝—85¾
Գօնսօլիտէ 2½ սէնտլիք 1 լիրա	66—65
» Սէհիմ % սգօնթօ	 19
Մէճիտիէ 20 լիք կիւմիւշ	. . . . 50¼
Ինկիլիզ լիրասը	169¾—169½
Ֆրանսըզ 20 ֆրանգլըգ	. . . . 134½
» 5 » կիւմիւշ	. . . . 33½
Ռուսիա իմբէրատ. ալթուն	 136
» գարարովանց	. . . . 26⅓
Ղնմշէ սօվրան ալթունի	 228
» գրիմիզ չարգլը	. . . . 79⅓
» գուշլու բիալ	. . . . 34½
Պէշլիք եարըմըգ % ամէ	. . 38—39

ԷՄԹԱԱՅԻ ԷՃՆԷՊԻՅԷ

17 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

	Զուրուշ
ՔԷԼԼԷ ՇԻՔԻՐԻ	
Ինկիլիզ բրիմօ 6—10 լիպրա գնդը	470—475
Լիվերբուլ 10 » »	450
Օլանտա ամերու 6-10 » »	470—475
Ամէրիքա 8 » »	430—440
Ֆրանսըզ միւչէմմալ 10 » »	400—405
Ինկիլիզ թօղ » »	375
Օլանտա էքսթրա » »	375
» պիրինճի » »	365
» իքինճի » »	360
» իւչլինճիւ » »	355
Ֆրանսըզ »	355
ՏԻՍԻՐ	
Ինկիլիզ չէչլա լամա ամէօրթի քէօշէ	. . . . .
Լուվալագ »	75—76
Ինկիլիզ եարմա »	78—80
» սահ չէչլա իլէ »	130—135
» չէմպէր » »	110—120
Մօսկով չէչլա »	. . . . .
ԳԱԼԱՑ	
Գարա գուշ թանէր »	1460—1480
ԳՈՒՐՃՈՒՆ	
Ինկիլիզ »	220—225
Ֆրանսըզ »	. . . . .
ՉԷԼԻՒ	
Գիր սըֆըր 0 »	280—300
Իքի » 00 »	. . . . .
ՍԱՉՄԱ	
Մարսիլիա չէչլա »	240—250
Ինկիլիզ » 40 օգկաը պիր »	. . . . .
Մօր պագամ »	48—50
Սանթամարթա » »	220—280
Զաճը գըրմըզ »	50—55
Հապ Ինկիլիզ »	100—105
Կէօղ թաշը » օգկա	. . . . .

ԳԱՀՎԷ	
Գարօ ֆինօ % օգկա	1380
Իքինճի » »	1280
Իւչլինճիւ » »	1200—1250
ՉԻՎԻՏ	
Ինկիլիզ »	160—170
Գրսմըզ »	50—70
Պիպէր Լօնտրա Մարսիլիա » »	9
ՆԷՀԱՏԸՐ	
Ինկիլիզ »	9
Մըսրը Ֆէնճուսա էօգ »	. . . . .
Թէնէքէ + Նշան չիֆթ ամանաթ	460—470
Ամիրիգա բամ 1070 արմ 1 կէլօն	15—15½
Ինկիլիզ »	15½—16½

ԷՄԹԱԱՅԻ ՏԱԽԻԼԻՅԷ

17 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

Թիֆթիք սէրէմ օգկա	. . . . .
Ֆիլիկ Էնգարէ »	. . . . .
Ճէհրի »	. . . . .
Պալ մամա »	. . . . .
Մալը սիահ »	. . . . .
» ապլագ »	. . . . .
Խամ փամուգ Իզմիր »	. . . . .
» հարբիլը Մըսրը »	. . . . .
Սըզըր կէօնիւ »	. . . . .
Տօն եաղը Ամատօլու »	. . . . .
Քէօք պօյա » գնդը	. . . . .
Եաբաղ Ռումէլի »	. . . . .
» Ամատօլու »	. . . . .
» եայդանմըշ օգկա	. . . . .

ԶԱԽԻՐԷ 17 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

Թաղան Ամերիկա » քիլէ	44—45
Լամպէ »	41—42½
Թաղան »	44—45
Գարաս »	40—41
Ռումէլի Պուրգազ »	29—32
Ռումէլի Պուրգազ »	. . . . .
Ազօֆ գրըլճա »	. . . . .
Իպրսիզ » »	34—40
Լամպէ » »	42—44
Վառնա » »	. . . . .
Ռումէլի Պուրգազ գրըլճա »	25—26
Ռումէլի Պուրգազ »	24—25
Գալաս գօգօրօզ (մրրը պուղտայ) »	20—22
Իպրսիզ »	. . . . .
Աբրիա ռումէլի վէ Ամատօլու »	15½—14½

Պալատէ գիրը օլունան սէրթ վէ դրըլճա պուղտայ վէ արիա 148·000 քիլէ մէվճուտ պուլունուր։

ՄԷՃՄՈՒԱՅԻ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՄԷՄՈՒՐԼԱՐԸՆԸՆ ԻՍՄ ՎԷ ՄԱՀԱԼԼԷՐԻ

ԱՍԻԹԱՆԷ · Պէյիք Լէնի խանտա Թիւլկինճէան Յովակիմ։
ԻԶՄԻՐ · Սիմոնեան Յովհաննէս աղա · Սամթաճը։
ՊՐՈՒՍԱ · Կէմիճեան Դնշան աղա։
ԷՏԻՐՆԷ · Պրուսալը Յովսէփ աղա։
ՎԱՐՆԱ Հաճի Կարապետ օղլու Յովհաննէս աղա։
ԱՏԱՆԱ · Բալամուտ օղլու Յակոբ աղա։
ՊԻԼՃԻԿ · Տէրգաս իմի օղլու Պետրոս աղա։
ԳԱՅՍԷՐԻԷ · Պէղէրեան Խորոմ Պէյ։
ԷՍԳԻԱԲԻ · Սմիւօր ճիւմանի Լէօնարտ։
ԷԿԻՆ · Թարագճեան Յովսէփ աղա։
ՊԱՂԱՏԱՏ վէ ՄՈՒՍՈՒԼ · Աբրիկեան Թումաս աղա
ՄԱՐԱՇ · Զօրպանը օղլու Հաճի Տէվլէթ աղա։
ԷՐԶՐՈՒՄ · Հապանեան Գրիգոր աղա։
ԷՍԿԻՇԷՀԻՐ · Ոսկի օղլու Էնգարէլի Կարապետ աղա։

ՄԻՒԷԼԼԻՓԻ ԴԱՋԷԹԱ
ՅՈՎՍԷՓ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

ԴԱԼԼԱԹԱՏԱ ԷՐՄԷՆԻ ՓԷՎԼԻՍԷՍԻ ՍՕԳԱԼԸ Ն՝ 47
Ց· ՄԻՒՀԷՆՏԻՍԷԱՆԸՆ ԹԱՊԼԱՆԷՍԻՆՏԷ